

Formanden: Folketingsmanden for Præstø Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Staaing: Jeg vil blot sige i Anledning af det ærede Medlems Paastand om, at jeg skulde blande alt muligt sammen, at det, jeg gør, er, at jeg citerer, hvad Lønnen er under almindelige Forhold, og det er ikke almindeligt, at de polske Arbejdere udelukkende have Akkordarbejde i den Tid, de ere her. Det er almindeligt, at disse Arbejdere have Dagløn en Tid og Akkordarbejde en anden Tid, og saa bliver Gennemsnitslønnen 1 Kr. 88 Ø. Det fremgaar af Bilag VII, som det ærede Medlem henviser mig til, og det er ingen uberettiget Sammenblanding, det er de faktiske Forhold, som de leve under, det er ikke noget, som jeg staar og hitter paa.

Mads Larsen: Der er sikkert almindelig Enighed om fra alle Sider i denne Sal, at det ønskeligste vilde være at faa det Arbejde, der her er Tale om i de forskellige større Landbrug, udført af vore egne Arbejdere, og det forekommer mig, at de Oplysninger, der bleve givne af det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) for lidt siden, give os Haab om, at der er en Vej frem til Løsning af dette Problem, der har været drøftet adskillige Gange, naar vi have haft denne Sag til Behandling her i Salen. Det ærede Medlem fra Svendborg kender jo af personlig Erfaring til disse Forhold og kommer i Berøring med mange af de Mennesker, der beskæftige disse fremmede Arbejdere, og maa som Følge deraf ogsaa forudsættes at være nøje inde i disse Spørgsmaal. Og det ærede Medlem fremsætter nu denne Udtalelse, at disse kvindelige Arbejdere i Roemarkerne kunne tjene paa Akkord 2 Kr. 70 Ø. om Dagen, og naar man regner den Udgift, der foraaarsages af deres Rejser, til 30 Øre daglig, hvilket ikke var for meget, bliver den faktiske Udgift for Arbejdsgiverne 3 Kr.

Naar saa det ærede Medlem følger til, at man kunde være tjent med at forhøje dette med 25—30 pCt. for at faa dette Arbejde udført af vore egne Arbejdere, viser det ærede Medlem os en Vej, ad hvilken det er muligt at faa dette Spørgsmaal løst paa mere tilfredsstillende Maade, end vi hidtil have turdet haabe. Thi hvis Roedyrkerne, de Folk, der nu indforskrive den fremmede Arbejdskraft, drog Omsorg for, at det blev almindelig bekendt, at fuld-

voksne Arbejdere, der ere i Stand til at præstere et virkelig godt Arbejde, kunne tjene 4—5 Kr. daglig i Roemarkerne under Akkordvilkaar, nærer jeg ikke ringeste Tvivl om, at det — maaske med Undtagelse af den Del af Lolland, hvor Sukkerroedyrkning er allermest almindelig — for hele den øvrige Del af Landet vil være muligt at faa vore egne Arbejdere til i tilstrækkeligt Omfang at melde sig til Tjeneste, saa vi i høj Grad kunde indskrænke denne Import. Derfor vil jeg opfordre det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) til at lade de Anskuelser, han her har fremsat, i højere Grad komme til Almenhedens Kundskab. Hvis de Mænd, der nu bruge den polske Arbejdskraft og mene af en eller anden Grund at være nødt dertil, give til Kende overfor Offentligheden, at de for Arbejde i Roemarkerne kunne byde Akkordvilkaar, der gøre det muligt for danske Arbejdere at tjene 4—5 Kr. daglig, nærer jeg ikke Tvivl om, at vi ere naaede et langt Stykke frem mod det Maal, vi alle ønske at naa, nemlig at undgaa Importen af fremmed Arbejdskraft.

Formanden: Folketingsmanden for Svendborg Amts 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Wenzel Neergaard: Maa jeg til det ærede Medlem sige, at saaledes som jeg har skildret Forholdene, ere de i Virkeligheden. Der findes i dette Øjeblik 31,700 Tdr. Land med Roer i Lolland-Falster Stift, og da der findes 3,899 fremmede kvindelige Arbejdere og 700 Mænd, og man regner, at hver Arbejder kan passe 4—5 Tdr. Land, kunne disse fremmede Arbejdere tilsammen passe 22,000—23,000 Tdr. Land. Det ærede Medlem vil saaledes se, at de resterende ca. 10,000 Tdr. Land blive passede ved danske Arbejdere, og de blive passede paa Betingelser som dem, jeg her nævned. Der var en æret Landstingsmand, der mente, at de for Polakker gældende Akkordpriser uden Skade for Arbejdsgiverne kunde forhøjes med 50 pCt. for danske Arbejdere. Jeg sagde udtrykkelig før, at jeg mente, det var lovlig højt regnet, men at der almindeligt gives de danske Arbejdere mere end de Akkordpriser, der ydes Polakkerne, og paa hvilke Polakkerne kunne tjene de af mig nævnte Summer, som variere mellem 2 Kr. 70 Ø. og 3 Kr. i Gennemsnit, alt efter som man tager Rejseudgifterne med eller ikke. Det er altsaa givet, at dersom de danske Ar-